

EXPUNERE DE MOTIVE

Prezenta inițiativă legislativă are ca obiect modificarea și completarea Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, în scopul creării un echilibru între interesele și drepturilor cetățenilor de a dispune de acces liber la informațiile de interes public, pe de-o parte, și necesitatea stabilirii unui cadru legal care să limiteze abuzurile prin care poate fi afectată funcționarea normală a instituțiilor și autorităților, pe de altă parte.

Modificarea și completarea prezentei legi urmărește înlăturarea posibilității de deturnare a prevederilor sale de la scopul pentru care au fost instituite.

Accesul la informațiile de interes public este esențial într-o societate democratică, asigurând posibilitatea exercitării de către societatea civilă a controlului modului de îndeplinire a atribuțiilor specifice de către instituțiile și autoritățile de putere publică.

Cu toate acestea, forma actuală a legii permite crearea unui dezechilibru între scopul legii și interesul anumitor solicitanți. Considerăm că nu poate fi acceptat ca obligativitatea asigurării accesului la astfel de informații să creeze, pentru anumite persoane, care nu justifică vreun interes nici măcar aparent în aflarea acestor informații, un mecanism prin care să se urmărească în fapt blocarea activității instituțiilor și autorităților de putere publică prin solicitări de informații repetate sau obținerea unor informații care poate aduce prejudicii patrimoniale instituției/autorității (inventii, cercetări, patente etc). Cu atât mai grav este faptul că unii dintre solicitanți doresc să utilizeze datele obținute în **interes propriu**, pentru anumite lucrări sau diverse petiții/sesizări tendențioase ori în alte domenii. Ori, de multe ori, informațiile solicitate sunt rezultatul activității desfășurate în unitatea publică, obținute prin munca de zi cu zi a personalului salariat, informații care nu pot fi folosite în mod abuziv.

Considerăm că accesul la informațiile de interes public trebuie să fie justificat de un **minim interes public**, respectiv prin cererile formulate solicitantul să justifice motivele pentru care apreciază că îi este necesare furnizarea informațiilor solicitate.

Legea nr. 544/2001 prevede la art. 6 alin. (1) posibilitatea oricărei persoane, de a solicita și obține informații de interes public de la instituțiile publice, în condițiile prevăzute de lege. Astfel, apreciem că opțiunea inițială a legiuitorului de a prevedea existența unui **minim interes public** pentru

formularea unei cereri de comunicare a informațiilor de interes public (deși respectiva omisiune s-a realizat tocmai pentru a asigura accesul neîngrădit al oricărei persoane la astfel de informații), în practică, a dus la exercitarea cu rea-credință a drepturilor recunoscute persoanelor prin Legea nr. 544/2001. Accesul neîngrădit al oricărei persoane la informații de interes public nu poate fi sinonim cu folosirea abuzivă a dreptului de acces la astfel de informații – spre exemplu, solicitarea și utilizarea în scop personal a rezultatelor unor cercetări științifice efectuate în institute publice.

Necesitatea modificării legii se întemeiază și pe constatarea unor situații concrete, în care aceeași persoană a formulat, în decurs de câteva luni, mai multe cereri de comunicare a mai multor informații de interes public (quasi similare), acelorași instituții publice, cu consecința îngreunării/blocării activităților specifice ale acestor instituții și generării mai multor litigii, succesive, împotriva acelorași instituții publice vizate. Soluțiile instanțelor de judecată nu au fost unitare, însă niciuna nu a avut în vedere exercitarea cu rea-credință, abuzivă, a drepturilor recunoscute de lege, tocmai ca urmare a lipsei unei prevederi privind justificarea unui interes în solicitarea unor astfel de cereri de comunicare de informații de interes public.

Modificarea legislativă urmărește, în primul rând, stabilirea unui cadru legal coerent, actualizat, care să limiteze abuzurile de drept exercitate de anumite persoane, de rea-credință.

Forma actuală a Legii nr. 544/2001, precum și normele metodologice de aplicare a acesteia prevăd, într-o formă exemplificativă, nu obligatorie, modelul cererii prin care se solicită informațiile de interes public, aspect speculat în practică de beneficiarii drepturilor prevăzute de Legea nr.544//2001, în sensul formulării unor cereri a căror soluționare se dovedește a fi dificilă pentru instituția publică. În concret, pentru a răspunde unor solicitări lipsite de un minim interes direct, personal și actual, de cele mai multe ori este necesar din partea persoanelor responsabile cu elaborarea unui răspuns, din cadrul instituțiilor, a unui volum de muncă și de timp necorespunzător, raportat la obligațiile principale de serviciu, respectiv acelea care implică participarea la buna funcționare a serviciului public.

Legea nr. 544/2001, în forma actuală, nu prevede perioada de timp pentru care instituțiile trebuie să publice **din oficiu** informațiile de interes public, prin modalitățile prevăzute de lege, și nici perioada de timp, respectiv anii pentru care pot fi solicitate informațiile de interes public. Propunem, așadar, ca instituțiile publice să aibă obligația de a publica **din oficiu, pentru 5 ani**, o serie de informații (prevăzute la art.5 alin.(1)-(3)), astfel

încât numărul de solicitări va fi în mod evident diminuat, informațiile fiind direct accesibile tuturor persoanelor interesate.

De asemenea, având în vedere specificul activităților de cercetare-dezvoltare, propunem completarea legii în sensul definirii informațiilor cu regim special a acelor informații care privesc exclusiv cercetări științifice în curs de derulare sau finalizate, rezultate și metodologii ale cercetărilor științifice, informații privind secrete comerciale, patente.

Distribuirea acestui set de informații în spațiul public determină puternice prejudicii activității de cercetare-dezvoltare, unele proiecte fiind dezvoltate și pe parcursul a 10-20 de ani (de exemplu, cercetări în domeniul agricol). Se impune, așadar, o minimă protecție pentru informațiile care privesc cercetări, secrete comerciale sau patente, realizate sau deținute de instituții publice.

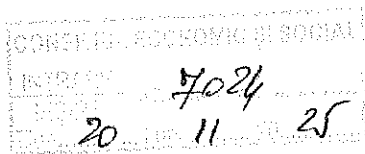
Având în vedere argumentele prezentate mai sus, înaintăm Parlamentului României, spre dezbateră și adoptare, prezenta propunere legislativă.

INIȚIATORI

Nr. crt.	NUME ȘI PRENUME	SEMNĂTURA
1.	Adrian COZMA – Deputat PNL	
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		

INIȚIATORI

Nr. crt.	NUME ȘI PRENUME	SEMNĂTURA
1.	Adrian COZMA – Deputat PNL	
2.	SCARLAT GEORGE Aep. PNL	
3.	Ciprian Pandez – Deputat PNL	
4.	ȚIȘLEA DUMITRU – AEP. PNL	
5.	OBOBOTANU DRAGOS – FĂNICĂ	
6.	Moceanu Adrian	
7.		
8.		
9.		
10.		

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Camera Deputaților

Senat

LEGE

***pentru modificarea și completare Legii nr. 544/2001 privind liberul
acces la informațiile de interes public***

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articolul I - Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 663 din 23 octombrie 2001, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2, după litera c), se introduce o nouă literă, lit. d), cu următorul cuprins:

d) prin informație cu regim special se înțelege orice informație care privește cercetări științifice în curs de derulare sau finalizate, rezultate și metodologii ale cercetărilor științifice, informații privind secrete comerciale, patente. Informațiile cu regim special se stabilesc la nivelul fiecărei autorități sau instituții publice, prin ordin al conducătorului autorității/instituției;

2. La articolul 5, după alineatul (5), se introduce un nou alineat, alin. (6), cu următorul cuprins:

(6) Instituțiile publice au obligația de a publica din oficiu informațiile prevăzute la alin. (1)-(3), în condițiile prevăzute la alin. (4), pentru o perioadă de 5 ani.

3. La articolul 6 ,alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Orice persoană are dreptul să solicite și să obțină de la autoritățile și instituțiile publice, în condițiile prezentei legi, informații de interes public, cu excepția celor pentru care s-a stabilit un regim special.

4. La articolul 6, după alin. (3), se introduc două alineate noi , alin.(4)-(5), cu următorul conținut:

(4) Prin excepție de la prevederile alin.(2) și (3), instituțiile publice pot refuza motivat comunicarea informațiilor solicitate, în următoarele situații:

- a) se constată că cererile sunt formulate cu încălcarea dispozițiilor alin.(1);**
- b) pentru informațiile solicitate s-a stabilit un regim special.**

(5) Pentru comunicarea informațiilor de interes public solicitate poate fi folosită una sau mai multe dintre următoarele modalități:

- a) comunicarea electronică;**
- b) comunicare fizică, pe suport de hârtie;**
- c) comunicare verbală, la sediul autorității/instituției publice.**

Articolul II – În termen de 90 de zile de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, Guvernul actualizează normele metodologice de aplicare a legii.

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaţilor în şedinţa din
cu respectarea prevederilor art.76 alin. (2) din Constituţia României

Preşedintele Camerei Deputaţilor

Această lege a fost adoptată de Senat în şedinţa din cu respectarea
prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituţia României

Preşedintele Senatului